

393D0464

28.8.93

EUROOPAN YHTEISÖJEN VIRALLINEN LEHTI

N:o L 219/1

NEUVOSTON PÄÄTÖS,

tehty 22 päivänä heinäkuuta 1993,

Euroopan yhteisöjen ensisijaisia toimenpiteitä tilastotietojen alalla koskevasta puiteohjelmasta vuosiksi 1993–1997

(93/464/ETY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN NEUVOSTO, joka

mukaan päättää joko neuvosto tai rajoitettujen toimenpiteiden osalta komissio,

ottaa huomioon Euroopan talousyhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 213 artiklan,

yksittäisten hankkeiden täytäntöönpano on yleensä virallisten tilastojen laatimisesta vastaavien toimielinten ja laitosten vastuulla,

ottaa huomioon komission ehdotuksen⁽¹⁾,ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon⁽²⁾,

yhteisön tilastojen erityinen laatimistapa, joka perustuu kansallisten tilastoviranomaisten apuun, edellyttää edellä tarkoitettujen yhteisön tilastojen laatimisessa tarvittavien oikeudellisten keinojen käyttöön ottamisen osalta erityisen kiinteää yhteistyötä tilasto-ohjelmakomiteassa, ja

ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon⁽³⁾,

sekä katsoo, että

komissio on ennen lausunnon antamista kuullut tilasto-ohjelmakomiteaa, rahakomiteaa, raha-, rahoitus- ja maksutasetilastokomiteaa, Euroopan talous- ja sosiaalitylastoja käsittelevää neuvoa-antavaa komiteaa, pysyvää maataloustilastokomiteaa ja ulkomaankaupan tilastokomiteaa, ja edellä mainitut komiteat ovat puoltaneet komission ehdotusta,

yhteisö on tehnyt tärkeitä päätöksiä sisämarkkinoiden täytäntöönpanemiseksi ja moitteettoman toiminnan edistämiseksi ja suunnittelee talous- ja rahaliiton toteuttamista,

suunnitellakseen, toteuttaakseen, seuratakseen ja arvioidakseen politiikkaansa yhteisöllä on oltava käytössään jäsenvaltioiden kesken vertailukelpoista, ajantasaista, luotettavaa ja asianomaista alaa kuvaavaa tilastotietoa, joka on tuotettu mahdollisimman tehokkaasti,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

yhteisön tilastotietojen yhdenmukaisuuden ja vertailukelpoisuuden varmistamiseksi olisi tilastoalalla laadittava keskipitkän aikavälin puiteohjelma, joka toteutetaan joko komission ja jäsenvaltioiden välisellä keskinäisellä sopimuksella tai yksittäisinä toimenpiteinä, joista tapauksen

1 artikla

⁽¹⁾ EYVL N:o C 277, 26.10.1992, s. 54⁽²⁾ EYVL N:o C 176, 28.6.1993⁽³⁾ EYVL N:o C 19, 25.1.1993, s. 62

Yhteisön tilastoja koskevassa puiteohjelmassa luetellaan vuosiksi 1993–1997 suunnitellut ensisijaiset toimenpiteet. Puiteohjelma on tämän päätöksen liitteenä.

2 artikla

Ensisijaiset toimenpiteet koskevat seuraavia aloja:

- a) yhtenäismarkkinoiden toiminta;
- b) sosiaalipolitiikka, taloudellinen ja sosiaalinen yhteenkuuluvuus, kuluttajansuoja;
- c) talous- ja rahaliitto;
- d) yhteisön suhteet muuhun maailmaan;
- e) tilastoteknologian ja inhimillisten voimavarojen kehittäminen.

3 artikla

Komissio jättää suuntaviivat tilasto-ohjelman täytäntöönpanemiseksi vuosittain päätöksellä 89/382/Euratom⁽¹⁾ perustetun tilasto-ohjelmakomitean tarkastettavaksi.

Tilasto-ohjelmakomitea antaa lausunnon näistä suuntaviivoista ja erityisesti:

- toimenpiteistä, jotka komissio on suunnitellut ensisijaisiksi, ottaen huomioon sekä kansallisen että yhteisön rahoitustilanteen;
- komission suunnittelemista menettelytavoista ja mahdollisista oikeudellisista keinoista ohjelman täytäntöönpanemiseksi;

Komissio ottaa tilasto-ohjelmakomitean huomautukset mahdollisimman tarkoin huomioon ja toteuttaa aiheelliseksi katsomansa toimenpiteet.

4 artikla

Edellä 1 artiklassa tarkoitettu tilastoja koskeva puiteohjelma pannaan täytäntöön yksittäisinä toimenpiteinä, joista päättää:

- a) neuvosto perustamissopimuksen asianomaisten määräysten mukaisesti;
- b) komissio 5 artiklassa säädetyin edellytyksin 6 artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen;
- c) komissio ja kansalliset viranomaiset toimivaltansa rajoissa keskinäisin sopimuksin.

5 artikla

Komissio voi päättää tilastoja koskevista yksittäisistä toimenpiteistä, jos toimenpide täyttää seuraavat kaksi edellytystä:

⁽¹⁾ EYVL N:o L 181, 28.6.1989, s. 27

— toimenpiteen toteuttaminen kestää enintään yhden vuoden;

— kerättävien tietojen on oltava hallinnollisia tai jo olemassaolevaa tilastotietoa tai sellaista tietoa, johon toimivaltaisilla kansallisilla viranomaisilla on käyttöoikeus, tai suoraan tiedonkeruuseen perustuvaa tietoa, jonka kansallisista lisäkustannuksista vastaa komissio.

6 artikla

1. Komissiota avustaa 5 artiklan soveltamisessa tilasto-ohjelmakomitea.

2. Komission edustaja tekee komitealle ehdotuksen tarvittavista toimenpiteistä. Komitea antaa lausuntonsa ehdotuksesta määräajassa, jonka puheenjohtaja voi asettaa asian kiireellisyys mukaan. Lausunto annetaan perustamissopimuksen 148 artiklan 2 kohdassa niiden päätösten edellytykseksi määrättyllä enemmistöllä, jotka neuvosto tekee komission ehdotuksesta. Komiteaan kuuluvien jäsenvaltioiden edustajien äänet painotetaan mainitussa artiklassa määrättyllä tavalla. Puheenjohtaja ei osallistu äänestykseen.

3. a) Komissio päättää suunnitelluista toimenpiteistä, jos ne ovat komitean lausunnon mukaiset.

b) Jos suunnitellut toimenpiteet eivät ole komitean lausunnon mukaisia tai lausuntoa ei ole annettu, komissio tekee viipymättä neuvostolle ehdotuksen tarvittavista toimenpiteistä. Neuvosto ratkaisee asian määräänemmistöllä.

Jos neuvosto ei ole ratkaissut asiaa kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun asia on tullut vireille neuvostossa, komissio tekee päätöksen ehdotetuista toimenpiteistä, jollei neuvosto ole yksinkertaisella enemmistöllä hylännyt mainittuja toimenpiteitä.

7 artikla

Komissio ilmoittaa ehdotuksessaan neuvostolle sekä 6 kohdassa tarkoitettulle komitealle jättämissään toimenpideluonnoksissa:

— ehdotetun toimenpiteen perustelut, erityisesti yhteisön kyseisen politiikan tavoitteiden kannalta;

— toimenpiteen tarkat ja määrälliset tavoitteet sekä odotettavissa olevien tulosten arviointi;

— toimenpiteen yksityiskohtaiset toteuttamistavat ja ajoituksen sekä kansallisten ja yhteisön tilastoviranomaisten tehtävät;

- asianomaisten toimivaltaisten erityiskomiteoiden tehtävät;
- kustannustehokkuusanalyysin, jossa otetaan huomioon sekä yhteisön että jäsenvaltioiden rahoituskustannukset;
- kansainväliset tilastosuosituksot, joita kyseisellä tilastoalalla tulee noudattaa;
- ratkaisut, joilla minimoidaan tilastokyselyihin vastaavien tiedonantajien vastaustaakkaa.

8 artikla

Kansallisilla tilastoviranomaisilla on vastuu yksittäisten tilastoalan toimenpiteiden täytäntöönpanosta jäsenvaltioissa; toteuttamista koskevissa yksityiskohdissa otetaan huomioon kunkin jäsenvaltion virallisten tilastojen organisointitapa.

9 artikla

Jäsenvaltioiden on toimitettava tilastotiedot noudattaen eri alojen tilastotoimenpiteitä koskevia yksityiskohtaisia menettelyjä 11 päivänä kesäkuuta 1990 salassapidettävien tilastotietojen luovuttamisesta Euroopan yhteisöjen tilastotoimistolle annetun neuvoston asetuksen (Euratom, ETY) N:o 1588/90⁽¹⁾ säännösten mukaisesti.

10 artikla

Puiteohjelman kolmantena täytäntöönpanovuotena komissio tutkii, miten toteuttamisessa on edistytty. Kuultuaan tilasto-ohjelmakomiteaa komissio arvioi erityisesti, onko ohjelman tavoitteet saavutettu ja ensisijaisiksi valitut toimenpiteet toteutettu, ja jättää mahdolliset muutosehdotukset.

Puiteohjelman voimassaolon päättyessä komissio antaa kuultuaan tilasto-ohjelmakomiteaa kertomuksen ohjelman toteuttamisesta. Kertomus toimitetaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle vuoden 1998 loppuun mennessä.

11 artikla

Tämä päätös on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 22 päivänä heinäkuuta 1993.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

M. OFFECIERS-VAN DE WIELE

⁽¹⁾ EYVL N:o L 151, 15.6.1990, s. 1

LIITE

PUITEOHJELMA VUOSIKSI 1993–1997

YHTEISÖN TILASTOJEN KEHITTÄMISEN TÄRKEIMMÄT SUUNTAVIIVAT

YLEISET TAVOITTEET

YHTEYDET MUIHIN YHTEISTYÖNÄ TOTEUTETTAVIIN TOIMENPITEISIIN

TILASTOJEN KEHITTÄMISSUUNNITELMAT ALOITTAEN

I YHTENÄISMÄRKKINOIDEN TOIMINTAAN LIITTYVÄT TILASTOJEN ALAKOHTAISET SUUNNITELMAT

A. Teollisuus-, liikenne-, energia-, tutkimus- ja kehitys- sekä matkailupolitiikkaan liittyvien tilastojen alakohtaiset suunnitelmat

Tavoite

Tilastolliset tavoitteet

1. *Standardit*
2. *Jäsenvaltioiden välistä tavarakauppaa koskevat tilastot*
3. *Yritystilastot*
 - a) Teollisuus
 - b) Palvelut
4. *Liikennetilastot*
5. *Tutkimusta ja teknologian kehitystä koskevat tilastot*
6. *Energiatilastot*
7. *Matkailutilastot*

B. Yhteisen maatalouspolitiikan ja kalastuspolitiikan hoitoon liittyvien tilastojen alakohtaiset suunnitelmat

Tavoite

Tilastolliset tavoitteet

1. *Maataloustilastot*
 - a) Maataloustuotanto
 - b) Maatalouden hinnat ja tulot
 - c) Maatalouden rakenteet
 - d) Maatalouselintarviketeollisuus
 - e) Metsänhoito
2. *Kalastustilastot*

C. Ympäristöpolitiikkaan liittyvien tilastojen alakohtaiset suunnitelmat

Tavoite

Tilastolliset tavoitteet

Ympäristötilastot

II SOSIAALIPOLITIikkaan, TALOUDELLISEEN JA SOSIAALISEEN YHTEENKUULUVUUTEEN JA KULUTTAJANSUOJAAN LIITTYVÄT TILASTOJEN ALAKOHTAISET SUUNNITELMAT

Tavoite

Tilastolliset tavoitteet

1. *Työvoimatilastot*
2. *Elinoloja ja työoloja sekä sosiaaliturvaa koskevat tilastot*
 - a) väestö
 - b) työolot
 - c) elinolot ja sosiaaliturva

3. *Koulutusta ja ammattiin liittyvää koulutusta koskevat tilastot*

4. *Terveyttä ja turvallisuutta koskevat tilastot*

5. *Alueelliset ja paikalliset tilastot*

6. *Kuluttajansuojaa koskevat tilastot*

III TALOUS- JA RAHALIITTOON LIITTYVIEN TILASTOJEN ALAKOHTAISET SUUNNITELMAT

Tavoite

Tilastolliset tavoitteet

1. *Kansantalouden tilinpito (Talous- ja rahoitustilinpito)*

2. *Julkista sektoria koskevat tilastot*

a) *Julkisia yrityksiä koskevat tilastot*

b) *Julkista hallintoa koskevat tilastot*

3. *Maksutasetilastot*

4. *Hintatilastot*

5. *Rahapolitiikan yhteensovittamista koskevat tilastot*

6. *Ecuä koskevat tilastot*

7. *Ulkomaankauppatilastot*

IV YHTEISÖN JA KOLMANSIEN MAIDEN VÄLISIÄ SUHTEITA KOSKEVIEN TILASTOJEN ALAKOHTAISET SUUNNITELMAT

Tavoite

Tilastolliset tavoitteet

1. *Tilastot ja Euroopan talousalue (ETA)*

2. *Markkinatalouteen siirtyvien maiden tilastojärjestelmien kehittäminen*

3. *Kebitysmaiden tilastojärjestelmien kehittäminen*

4. *Yhteistyö muiden kolmansien maiden kanssa*

5. *Koordinointi muiden kansainvälisten järjestöjen kanssa*

V TILASTOTEKNOLOGIAN JA INHIMILLISTEN VOIMAVAROJEN KEHITTÄMINEN

Tavoite

Tilastolliset tavoitteet

1. *Tilastojen käyttöönsaattaminen ja tietotekniikka*

a) *DSIS-hanke (Distributed Statistical Information Services)*

b) *Yhteisön tilastojärjestelmän jakeluverkon perustaminen*

2. *Tilastoalan koulutus*

3. *Tilastollinen tutkimus*

a) *Doses-ohjelma (Development of Statistical Experts Systems)*

b) *Teknologian siirto tilastojärjestelmien välillä*

c) *Maantieteellinen ulottuvuus*

PUITEOHJELMA VUOSIKSI 1993–1997; YHTEISÖN TILASTOALALLE SUUNNITELTUIEN
TOIMENPITEIDEN TÄRKEIMMÄT SUUNTAVIIVAT

YLEISET TAVOITTEET

Yhteisön tilastojärjestelmän on täytettävä seuraavat tehtävät:

- kehittää sellaisia standardeja, menetelmiä ja organisaatorakenteita, joiden avulla voidaan tuottaa vertailukelpoista, luotettavaa ja asiaa koskevaa tilastotietoa koko yhteisössä;
- tuottaa eurooppalaisten toimielinten ja jäsenvaltioiden hallitusten käyttöön yhteisön eri politiikkojen täytäntöönpanoon, seuraamiseen ja arvioimiseen tarvittavaa tietoa;
- levittää tilastotietoa eurooppalaiselle yleisölle, yrityksille ja kaikille taloudellisille ja yhteiskunnallisille toimijoille niiden päätöksentekoa varten;
- pyrkiä parantamaan jäsenvaltioiden tilastojärjestelmiä ja tukemaan kehitysmaiden ja markkinatalouteen siirtyvien maiden tilastojärjestelmien kehittämistä.

Edellä lueteltujen tehtävien toteuttaminen edellyttää seuraavia toimenpiteitä:

- a) sellaisten yhteisten luokitusten, menetelmien ja määritelmien kehittämistä, joita voidaan soveltaa suoraan kaikissa jäsenvaltioissa ja joita yhteisön lainsäädäntö tukee;
- b) yhdenmukaisiin menetelmiin perustuvien yhteisten tilastollisten tutkimusten toteuttamista;
- c) yhteisön tilastojen valmistelua, analysointia ja jakelua, mukaan lukien eri maiden ja eri alueiden välillä tehdyt vertailut;
- d) yhteisön säännösten integrointia jäsenvaltioiden tilasto-ohjelmiin;
- e) kansallisten tilastokäytäntöjen lähentämisen edistämistä yhteisen koulutuksen avulla;
- f) yhteisömaiden ja yhteisön ulkopuolisten maiden tilastojärjestelmien kehittämisen tukemista rakenteellisten toimenpiteiden avulla ja vaihtamalla teknologiaa ja kokemuksia jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden kesken.

YHTEYDET MUIHIN YHTEISTYÖNÄ TOTEUTETTAVIIN TOIMENPITEISIIN

Jäsenvaltioiden kansallisten tilastojärjestelmien lisäksi yhteistyö ulotetaan Euroopan vapaakauppaliittoon (EFTAan) kuuluvien maiden järjestelmiin, jotka kuuluvat osana Euroopan talousalueeseen (ETAan), sekä tilastoalalla aktiivisesti toimiviin kansainvälisiin järjestöihin, erityisesti Yhdistyneisiin kansakuntiin ja sen toimistoihin sekä Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestöön (OECD).

ALAKOHTAISET TILASTO-SUUNNITELMAT

1. Yhtenäismarkkinoiden toimintaan liittyvien tilastojen alakohtaiset suunnitelmat

A. Teollisuus-, liikenne-, energia-, tutkimus- ja kehitys- sekä matkailupolitiikkaan liittyvien tilastojen alakohtaiset suunnitelmat

Tavoite

Myötävaikuttaa eurooppalaisten yhtenäismarkkinoiden moitteettomassa toiminnassa tarvittavien tilastotietojen laatimiseen tuottamalla päätöksentekijöille (julkiselle hallinnolle, yrityksille ja yhteiskunnallisille toimijoille) sellaista tietoa, jota ne tarvitsevat edistääkseen yhteisön talouden kansainvälistä kilpailukykyä, ja kehittämällä samalla markkinoiden avoimuutta.

Tilastolliset tavoitteet

Ehdottaa jäsenvaltioille tilastojärjestelmien standardien yhdenmukaistamista, yhteisön tilastollisten tutkimusten suorittamista, olemassa olevien tietojen yhteistä käsittelyä ja yhteisten infrastruktuurien käyttöön ottamista tilastoalalla, esimerkiksi rekistereitä jäljempänä luetelluilla aloilla.

1. Standardit

Kaikki uudet tilasto-ohjelmat perustuvat uusiin eurooppalaisiin luokituksiin, jotka on pitkälti yhdenmukaistettu kansallisten luokitusten kanssa, ja näin on voitu saada aikaan tarkka, yhteinen viitekehys, joka kattaa yhteisön kaikki toimialat.

2. Jäsenvaltioiden välistä tavarakauppaa koskevat tilastot

Tämän suunnitelman tarkoituksena on panna täytäntöön neuvoston päätökset jäsenvaltioiden välisestä tavarakaupasta vuoden 1992 jälkeen, jolloin yhteisön sisäiset rajatarkastukset poistettiin.

COMEXT-tietopankin, joka sisältää yhteisön ja kolmansien maiden kauppa- ja tullitilastot, avulla saadaan tietojenkäsittelyn hajauttamisen ansiosta uusia, yksityiskohtaisempia ja ajantasaisempia tilastoja.

Uuden informaatioteknologian, varsinkin CD-ROM:in käytön yleistymisen, päätoimialoille suunnatut entistä tavoitteellisemmin suunnitellut tuotteet sekä levikkituotteen liittäminen tullijärjestelmiin helpottaa edellä tarkoitettun yksityiskohtaisen tiedon levittämistä toimielimille ja taloudellisille toimijoille; tämä puolestaan parantaa palautetietojen saantia ja edistää markkinoiden avoimuutta.

Tilastojen laatu ja ajankohtaisuus riippuvat suoraan siitä, miten hyödyllisinä yritykset niitä pitävät, sekä tulli-ilmoituksen kustannus/hyöty-suhteesta; yleisen työtaakan vähentämispyrkimysten lisäksi lisätään vastausprosentin parantamiseen tähtäviä hankkeita sekä koulutushankkeita.

Kauppa- ja tullitilastojen yhdistäminen, tuotanto- ja kauppatilastojen parempi koordinointi, maantieteellinen laajentuminen kattamaan EFTA-maat ja vertailut kolmansien maiden tietoihin ovat tulevan kehityksen tärkeimmät osat.

3. Yritystilastot

a) Teollisuus

Yritystilastojen tärkein tavoite on antaa tarvittavat tiedot yhteisön tuotantojärjestelmän ja alakohtaisten politiikkojen seuraamiseksi. Vuoden 1993–1997 tilasto-ohjelman toiminnalliset seuraukset, sellaisina kun ne johtuvat Maastrichin sopimuksella muutetusta Euroopan talousyhteisön perustamissopimuksesta, koskevat sekä standardointia (yhteisten menetelmien, luokitusten ja standardien käyttöönottamista), infrastruktuuria (tekniistä ja juridista), yhteisön tutkimuksen laajentamista uusille aloille että inhimillisiä voimavaroja ja rahoitusvaroja.

Tärkeimpänä tavoitteena on edelleen niiden kolmen pilarin parantaminen, jotka muodostavat perustan yrityksistä koskeville tilastotiedoille: vuosittaiset tiedot yritysten rakenteesta ja toiminnasta, riittävän yksityiskohtaiset tiedot suhdannevaihteluista sekä riittävän yksityiskohtaiset tiedot tavaroiden ja palvelujen tuotannosta.

Vuosittaisella tutkimuksella yritysten rakenteesta ja toiminnasta saadaan tietoa, joka on luokiteltu toimialan, kokoluokan, jäsenvaltion ja jäsenvaltion alueen mukaan.

Sisämarkkinoiden (kauppapolitiikka, kilpailukyky) avoimuuden seuraamisessa ja kehittämisessä tavaroiden ja palvelujen tuotantoa koskevat tilastot tulevat olemaan kaiken perustana.

Edellä mainitun keskeisen tavoitteen lisäksi työtä jatketaan ja kehitetään kahdella tärkeällä alueella.

Ensiksi tutkitaan kaikkia mahdollisia tapoja ja keinoja, joilla voitaisiin parantaa teollisuustilastoja niin, että tutkimuksen kohteena olevien yritysten taakka kevenisi ja ne voisivat myös käyttää kerättyjä tietoja paremmin hyväkseen (esimerkiksi standardoinnin jatkaminen edelleen, tutkimusten yhteensovittaminen yritysten kanssa, keskustelut yritysten kanssa siitä, miten kerätyt tiedot saadaan paremmin mukautettua tarpeisiin).

Toiseksi: yhteisön politiikan kehittyminen edellyttää seuraavia toimenpiteitä:

- pieniä ja keskisuuria yrityksiä (PK-yritykset) koskevan tietojärjestelmän kehittäminen (erityiset indikaattorit varsinkin demografian tai muiden PK-yrityksille ominaisten piirteiden osalta);
- sellaisten eurooppalaisten yritysten kilpailukykyä koskevien yksityiskohtaisten indikaattorien suunnittelu ja käyttöön ottaminen, joiden avulla voidaan myös tehdä vertailuja kilpailijoihin (pääasiassa Yhdysvaltoihin ja Japaniin);
- tutkimusta ja kehitystä koskevien tilastojen kehittäminen, jotta tämän tekijän osuus tuotanto- ja kilpailukyvyn lisääntymisessä voitaisiin mitata.

b) Palvelut

Palvelutilastojen kehittämistä jatketaan edelleen sekä maailmanlaajuisesti että sektoreittain.

Yritysten ja laitosten palvelutilastoja koskevan metodologian konsolidointi edellyttää entistä parempaa teollisuusyrityksiä ja palveluyrityksiä koskevien tilastojen integrointia keskenään (liike-elämän palvelujen kasvun tilastoanalyysi mukaan lukien). Metodologisessa työssä on otettava huomioon pilottitutkimuksista saatu kokemus, jotka sinänsä edellyttävät yhteisötason tukea ja koordinoitua.

Edellä tarkoitettua yritys-lähestymistapaa on täydennettävä kehittämällä metodologiaa palvelujen funktionaalista tilastoja varten, erityisesti tuotteita, tehtäviä, hintaa ja määrää koskevia tilastoja varten.

Jotta yhtenäismarkkinoiden vaikutuksia useille tärkeille ja herkille aloille voidaan seurata ja mitata, tarvitaan useilla ensisijaisina pidetyillä aloilla erityistutkimuksia. Esimerkiksi rahoituspalveluja, yrityksille suoritettuja palveluja sekä tietoliikenne- ja audiovisuaalialoja pidetään ensisijaisina yhteisötasolla, ja jo aloitettuja töitä tehostetaan tietojärjestelmien aikaansaamiseksi.

Samanaikaisesti Euroopan unionista tehdyn sopimuksen antamat uudet tulevaisuuden mahdollisuudet sekä erityisesti "sosiaaliseen Eurooppaan" liittyvät toimenpiteet viittaavat uusien yksityishenkilöitä ja paikallisia viranomaisia koskevien palvelusektoreiden syntymiseen, esimerkiksi sellaisten palvelusektoreiden piirissä kuin sosiaaliturva, koulutus, terveys ja hyvinvointi, virkistys, kulttuuri ja urheilu, joita on tutkittava "palveluyritys"-lähestymistavan mukaisesti ja tällöin on erityistä huomiota kiinnitettävä markkinattomien palvelujen käsittelyyn sekä niihin kiinteisiin yhteyksiin, jotka vallitsevat näiden sektoreiden ja julkisten kustannusten funktionaalisen analyysin välillä.

Palveluyrityksiä koskevien tilastojen kehittäminen on myös kytkettävä sellaisen tietojärjestelmän kehittämiseen, joka perustuu sosiaalitalouden ja pienteollisuuden kattamiin sektorikohtaisiin rekistereihin, sekä siihen työhön, jota tehdään kauppaa ja jakelua koskevan tilastojärjestelmän kehittämistä koskevan toimintaohjelman täytäntöönpanemiseksi.

4. Liikennetilastot

Maastrichtin sopimuksessa painotetaan liikenteen osalta siirtymistä markkinoiden vapauttamispolitiikan suuntaan, mikä tilastoalalla tarkoittaa, että etusija on annettava tilastoille, joita ei vielä ole yhteisötasolla, kuten lentoliikennetilastoille ja meriliikennetilastoille.

Eri liikennemuotoja koskevien tilastojen ohella tarvitaan kuitenkin tilastoja liikenteen infrastruktuurin ja liikennevälineiden käytöstä. Matkustajaliikenteelle on sen vuoksi annettava merkittävä etusija.

Liikennetilastoille jo säädettyä viitekehystä kehitetään tietenkin edelleen tarkistamalla maantie-, rautatie- ja sisävesiliikenteestä annettuja direktiivejä ja laajentamalla niitä lento- ja meriliikenteeseen.

Tietojärjestelmää on konsolidoitava edelleen intermodaalisesti, jolloin sektorikohtaisia metodologioita voidaan kytkeä toisiinsa ja yksinkertaistaa tutkimuksen organisointia.

5. Tutkimusta ja teknologian kehitystä koskevat tilastot

Yhtenäisasiakirjassa yhteisölle tutkimus- ja kehitysalan kehittämisessä annettu toimivalta, jota Maastrichtin sopimuksissa ja innovaatioiden edistämistä koskevalla yhteisön politiikalla on vahvistettu, edellyttää ajantasalla olevia ja tarkkoja tilastoja. Tutkimusta ja kehitystä sekä innovaatioita koskevista tilastoista tehdyn neuvoston päätösehdotuksen nojalla vuosiksi 1993–1997 laaditun ohjelman tavoitteina on konsolidoida nykyinen tilanne ja laajentaa tietojenkeruutoimintaa; tämä merkitsee ennen kaikkea uutta tietoa tutkimus- ja kehitystyössä toimivista henkilöistä, alueiden teknologiapotentiaalin mittaamista ja innovaatioita koskevia pilottitutkimuksia. Yhteistyö OECD:n kanssa olisi vahvistettava, jotta tutkimus- ja kehitystyön rahoitusta ja kustannuksia koskevia tietoja saataisiin mahdollisimman lyhyin aikavälein.

6. Energiatilastot

Energiatilastojen tulevaisuudennäkymät riippuvat taloudellisen tilanteen kehittymisestä yleensä ja energiamarkkinoiden kehityksestä erityisesti.

Kehitystyötä pyritään suuntaamaan taseiden parantamiseen sekä tuoteluokittelun että aggregaattien osalta. Hintoja ja kulutusta koskevia tutkimuksia olisi laajennettava niiden tilastollisen kattavuuden parantamiseksi.

Suunniteltujen toimenpiteiden tarkoituksena on parantaa yhä vertailukelpoisempien tilastotietojen saantia energiahintojen ja energiavirtojen avoimuudesta, tarjontavarmuutta laajempaan energiavarojen maantieteelliseen jakaantumiseen tehtävien toimenpiteiden avulla, energiatuotteiden korvattavuutta, järkevää energian käyttöä, uusiutuvien energiavarojen hyödyntämistä, energiatuotteiden muuntamisesta peräisin olevien päästöjen ympäristövaikutuksia (esimerkiksi CO₂, SO₂) sekä niiden taloudellisen vaikutuksen arviointia ja alueellisia energiainvestointeja.

Strategia muiden kuin energiaraaka-ainevarojen huolelliseksi hyödyntämiseksi on tärkeänä lisänä edellä mainituille toimenpiteille. Kun verkostot avataan, niiden käytön tilastollinen tarkastelu voi olla välttämätöntä.

7. Matkailutilastot

Matkailutilastojen osalta Euroopan talousalueen piirissä olisi tarpeen laatia tietojärjestelmä, joka olisi suunnattu etupäässä matkailutarjontaan ja -kysyntään.

B. Yhteisen maatalouspolitiikan (CAP) ja kalastuspolitiikan hoitoon liittyvien tilastojen alakohtaiset suunnitelmat

Tavoite

Myötävaikuttaa yhteisen maatalouspolitiikan ja kalastuspolitiikan hoitoon ja mainituilla aloilla tehtyjen sopimusten seuraamisessa tarvittavien tilastotietojen laatimiseen.

Tilastolliset tavoitteet

Ehdottaa jäsenvaltioille: yhteisötason tutkimusten toteuttamista, kansallisten tutkimusten vertailukelpoista käsittelyä, yhdenmukaisten standardien soveltamista ja yhteisten tilastollisten infrastruktuurien käyttöön ottamista jäljempänä luetelluilla aloilla:

1. Maataloustilastot

Yhteistä maatalouspolitiikkaa koskevan uudistuksen sekä aiempien ohjelmien mukaisesti toteutettujen "screening" toimintojen tulosten täytäntöönpanon johdosta maataloustilastot muuttuvat olennaisesti tulevina vuosina. Vaikuttaa välttämättömältä muuttaa niitä välineitä, joilla kerätään tietoa tuotannosta ja tuotantoennusteista sekä hinnoista, tuloista ja maatalouden rakenteesta. Tavoitteena on hyödyntää paremmin maataloustilastojen käyttöön annetut resurssit ja samalla pitää maanviljelijöiden kasvavat hallinnolliset velvoitteet niin pieninä kuin mahdollista.

a) Maataloustuotanto

Kasvinviljely: stabilointiaineiden käyttöön ottaminen useilla eri kasvinviljelyaloilla sekä yhteisen maatalouspolitiikan uudistamisessa todennäköiset tietyt seikat ovat korostaneet tarvetta parantaa näiden tilastojen laatua, vertailukelpoisuutta ja tuotantoaikoja. Yhteisen maatalouspolitiikan uudistus tulee vahvistamaan tilastojen suoraa vaikutusta markkinoiden hallintaan. Sen vuoksi on tarpeen sekä luoda kasvinviljelytilastoille sitova oikeudellinen kehys että pyrkiä löytämään edelleen sopivimmat keinot, joilla kasvinviljelytilastojen luotettavuus ja objektiivisuus voidaan taata ja joilla rahoitus- ja työvoimakustannukset voidaan pitää niin pieninä kuin mahdollista. Tähän tavoitteeseen pyrkien maataloustilastojen otantatekniikkaan, ennustetekniikkaan ja kaukokartoitukseen liittyvää tutkimusta jatketaan ja tarvittaessa tehostetaan.

Eläintenhoito: yhteisön tilastoja ja lainsäädäntöä on mukautettava markkinoiden ja markkinoiden hallinnassa tapahtuneen kehityksen mukaan: niitä on sen vuoksi tarkasteltava määrääjain huolellisesti sen varmistamiseksi, että tavoitteisiin päästäisiin mahdollisimman alhaisin kustannuksin, ottaen huomioon erityisesti sen, että tuotannon merkittävyys vaihtelee maittain. Erityistä huomiota tulee kiinnittää teurastuksia koskevan yleistiedon parantamiseen.

Tarjontataseet: nämä taseet tarjoavat tilastosynteesin eri kasvi- ja eläintuotteiden tarjonnasta ja käytöstä, ja niiden avulla on tarkoitus seurata erityisesti omavaraisuus- ja kulutusastetta. Yhteisön sisäkauppaa koskevan uuden järjestelmän käyttöön ottamisen johdosta vuoden 1992

jälkeen voidaan tarvita mukautuksia. On tarpeen parantaa taseiden laatua ja määritellä niissä vaadittavat olennaiset tiedot yksityiskohtien ja maantieteellisten ryhmittymien mukaan ottaen huomioon, että niissä annettaviin lukuihin viitataan kansainvälisissä sopimuksissa, kuten tullitariffeja ja kauppaa koskevassa yleissopimuksessa (GATT-sopimus).

Rehuntarjontataseet: eläinten rehujen tarjonnasta on laadittu tilastoja viimeisten 20 vuoden ajan. Eläinten ravitsemuksellisista rehun tarpeista on tehty tutkimuksia rehunkysynnän arvioimiseksi jo kauan ennen kuin tarjontaa koskevia tietoja on ollut saatavilla. Kysyntää ja tarjontaa on pyritty ja pyritään edelleen vertaamaan, jotta saataisiin parempaa tietoa kutakin eläinluokkaa kohden kulutetusta rehusta. Maatalouspolitiikkaa koskeva uudistus vahvistaa markkinoiden osuutta ja edellyttää erityisponnistuksia maataloustuotteiden yksityisiä ja julkisia varastoja koskevan tiedon saamiseksi niiden markkinoille kohdistuvien vaikutusten osalta.

b) Maatalouden hinnat ja tulot

Maataloustilinpidon valmistelussa käytettävien lähteiden ja menetelmien tarkistaminen ja parantaminen on erittäin tärkeä tehtävä ja se johtaa suurempaan yhdenmukaisuuteen eri jäsenvaltioiden tilastojen välillä sekä antaa parempaa tietoa yhä olemassaolevista maataloustuloeroista yhteisössä. Maataloustulouennusteiden laatua ja analyysia tullaan parantamaan edelleen.

Maatilojen kokonaistuloja koskevan analyysin kehittämisen avulla saadaan parempi käsitys maatalouden kokonaistulojen muodostumisesta.

Integroituun maatalousalan tietopankkiin perustuvia ennuste- ja simulointimalleja (lyhyen ja pitkän aikavälin) kehitetään ja/tai ylläpidetään edelleen. Niiden avulla voidaan ennustaa ja simuloida vaihtoehtoisten maatalouspolitiikkojen vaikutuksia. Mallien avulla poliittiset päättäjät voivat saada tukea ehdotuksilleen. Jäsenvaltiot tulevat olemaan kiinteämmin mukana tässä työssä.

c) Maatalouden rakenteet

Jäsenvaltiot toteuttavat vuosien 1993–1997 aikana kaikki asetuksessa (ETY) N:o 571/88 säädetyt maatilojen rakennetta koskevat tutkimukset.

Edellä tarkoitettujen tutkimusten tulosten saannin ja hyväksikäytön helpottamiseksi on tarpeen jatkaa uuden tietopankkijärjestelmän kehittämistä (Eurofarm).

Hallinnollisista tietolähteistä (rekistereistä) laadittuja tilastoja käyttämällä yhteisö saisi, erityisesti monivuotisten kasvien osalta, kaikki tarvittavat tiedot asianomaisten maatalousalojen kehityksestä.

d) Maatalouselintarviketeollisuus

Tietojen keräämistä maatalouteen liittyviltä teollisuusaloilta jatketaan. Kuluttajien tarpeet tyydytetään saatavilla olevien tietojen avulla ja hyödyntämällä erityisesti yritystilastoissa tekeillä olevia parannuksia.

e) Metsänhoito

Yhteisön metsänhoitopolitiikkaa varten on parannettava metsänhoitoa koskevan tietoa; on tärkeää pyrkiä parantamaan erityisesti metsätalousyksiköiden rakennetta koskevia tietoja ja pyrkiä luomaan yhteisölle oma metsäinventaario.

2. Kalastustilastot

Yhteisön kalastuspolitiikka kattaa useita keskeisiä huomionarvoisia alueita, jotka edellyttävät tilastoja: markkinoiden hallinta, kalavarojen suojeleminen ja kalastusteollisuuden uudelleenjärjestely.

Kalastustuotteiden maihintuonnista ja saaliista Koillis- ja Luoteis-Atlantilla jo annetut asetukset edellyttävät olennaisimpien tilastojen laadintaa. Näiden tietojen laatua on tulevana vuosina parannettava vaihtamalla jatkuvasti tietoa jäsenvaltioiden käyttämistä menetelmistä.

Välimeren kalastusta ja kalanviljelyä koskevien saatavilla olevien tilastojen parantamiseksi on jo tehty alustavaa työtä.

C. Ympäristöpolitiikkaan liittyvien tilastojen alakohtaiset suunnitelmat

Tavoite

Laatia tilastollisten indikaattorien järjestelmä, jonka avulla yhteisön ympäristöohjelmia voidaan valmistella, täytäntöönpanna, seurata ja arvioida.

Tilastolliset tavoitteet

Ehdottaa jäsenvaltioille yhteisön tutkimusten toteuttamista, saatavilla olevan tiedon vertailukelpoista käsittelyä, yhdenmukaisten standardien soveltamista, yhteisten infrastruktuurien käyttöön ottamista seuraavilla aloilla:

Ympäristötilastot

Uusi ohjelma kattaa saman kauden kuin yhteisön ympäristöpolitiikan viides toimintaohjelma, jonka otsikkona on "*Towards sustainability*" ja joka perustuu kaikkien toimijoiden ja alojen osalta kestävän kehityksen (*sustainability*) ja jaetun vastuun (*shared responsibility*) periaatteille. Ohjelmassa suositetaan siirtymistä normatiiviseen lainsäädäntöön perustuvasta strategiasta taloudellisten ja sosiaalisten keinojen kehittämiseen, jolloin olisi mahdollista sisällyttää kestävän kehityksen tavoite kaikille aloille ja saada aikaan muutos eri toimijoiden käyttäytymisessä sekä ottaa käyttöön ympäristövastuun käsite.

Kestävän kehityksen -ajatusmalli otetaan maailmanlaajuisesti esiin YK:n ympäristö- ja kehityskonferenssissa (UNCED), joka kokoontuu Brasiliassa vuonna 1992 ja jota varten laaditaan 2000-luvulle ohjelma, jossa on myös tarvittavan informaatiopolitiikan kehittämistä koskeva osuus.

Tässä mielessä vuosiksi 1993–1997 laaditun ympäristötilastoja koskevan ohjelman tavoitteena on jatkaa ja laajentaa edelleen vuosina 1989–1992 aloitettua työtä ja panna täytäntöön niiden tutkimusten tulokset, jotka ovat parhaillaan käynnissä.

Ensisijaiset toimenpiteet:

- jätteitä koskevan tilastojen keruujärjestelmän käyttöön ottaminen jätehuoltoa koskevan yhteisön lainsäädännön yhteydessä;
- tilastojen keruujärjestelmän käyttöön ottaminen päästöjen ja jätteiden syntymistä sekä niiden ennaltaehkäisyn ja poiston kustannuksia koskevien teollisuustutkimusten yhteydessä; ekoteollisuuden tunnistaminen ja kuvaus;
- yhteistyö Euroopan ympäristötoimiston kanssa taloussektorin päästöjä ja jätteitä koskevan rekisterin perustamiseksi (Corinair -hanke);
- julkisia ympäristökustannuksia ja tutkimus- ja kehitystoimintaa tällä alalla koskevien tilastojen yhdenmukaistaminen;
- liikenne-, raaka-aine-, energia-, teollisuus-, maatalous- ja matkailutilastoihin pohjautuvien indikaattorien tuottaminen ja tilastojen analysointi sovellettavaksi mainittujen alojen ympäristöpolitiikassa;
- osallistuminen kansainväliseen yhteistyöhön ympäristöä koskevan satelliittitilinpidon osalta.

Tilastotyö tulee lähivuosina kehittymään sen johdosta, että yrityksissä ja julkishallinnossa otetaan käyttöön yhteisön ympäristösuunnittelua, tilinpitoa ja tilintarkastusta koskevat standardit ja näin lisätään kuluttajille ja yksityisille henkilöille annettavaa tietoa ja heiltä vaadittavaa vastuuta ja sen johdosta, että edistetään tieteellistä tutkimusta siitä, miksi ja miten ihmisen toiminta vaikuttaa ympäristöön sekä sen johdosta, että ympäristöhaittojen hintaa koskevaa taloudellista teoriaa ja empiirisiä menetelmiä kehitetään; viimeksimainitun tarkoituksena on osoittaa ympäristön vahingoittamisen ja luonnonvarojen riistämisen kustannukset ja saada ne sisällytettyä kansantalouden tilinpitoon.

II SOSIAALIPOLITIikkaan, TALOUDELLISEEN JA SOSIAALISEEN YHTEENKUULUVUUTEEN JA KULUTTAJANSUOJAAN LIITTYVIEN TILASTOJEN ALAKOHTAISET SUUNNITELMAT

Tavoite

Myötävaikuttaa työllisyyttä, työttömyyttä, muuttoliikettä, elintasoa, terveyttä, sosiaaliturvaa, koulutusta, ammatillista koulutusta ja alueellisia eroja koskevien yhdenmukaisten tilastoindikaattorien valmisteluun.

Tilastolliset tavoitteet

Ehdottaa jäsenvaltioille tilastollisia tutkimuksia tai olemassa olevien tietojen käsittelyä yhtenäisin menetelmin seuraavilla aloilla.

1. Työvoimatilastot

Pyrkimykset parantaa työvoimatutkimusten (TVT) tulosten luotettavuutta ja täydellisyyttä ovat tässä yhteydessä täysin perusteltuja. Työvoimatutkimukset ovat edelleen keskeisiä työvoimatilastojen alalla ja Maastrichtin sopimuksen 123 artiklasta johtuva kehitys tekee ne vielä tärkeämmiksi, sillä mainitussa artiklassa sosiaalirahaston tehtäviin 3 ja 4 tavoitteessa lisätään seuraavaa: pyrkii helpottamaan mukautumista teollisiin muutoksiin ja tuotantojärjestelmien muutoksiin erityisesti ammatillisella koulutuksella ja uudelleen koulutuksella.

Edellä tarkoitettu yhteisön tutkimus tulee entistä laajemmin olemaan perustana ja yhteisenä viitekehyksenä arvioille, jotka täydentävät muita yksityiskohtaisempia ja useammin kerättyjä tilastoja jäsenvaltioissa. Tällöin on mahdollista sekä tuottaa kuukausittain vertailukelpoisia työttömyysastetietoja että tunnistaa selkeämmin työn määrää koskeva ongelma sellaisissa talouksissa, joissa työn organisointitavat ovat entistä vaihtelevampia (esimerkiksi osa-aikatyö, työskentely useassa paikassa, työn ja koulutuksen vuorottelu).

Erityistä huomiota kiinnitetään mahdollisuuden laatia lyhyen aikavälin indikaattorit alakohtaiselle työllisyydelle.

2. Elinoloja ja työoloja sekä sosiaaliturvaa koskevat tilastot

Ensimmäiset toimenpiteet voidaan tällä alalla jakaa kolmeen pääalueeseen:

a) Väestö

Seuraavat toimenpiteet:

- yhtenäisen ja kansainvälisesti vertailukelpoisen tiedon saanti vuosittain demografisesta tilanteesta ja suuntauksista;
- demografista ennustamista koskevan työn jatkaminen;
- tietojen toimittaminen yhteisön sisäisestä liikkuvuudesta, jolloin etusija annetaan virtoja, ammattitaitoa ja ikää koskeville näkökohdille;
- yhteisön ulkopuolella suuntautuvaa muuttoliikettä koskevan tiedontarpeen tyydyttäminen kiinnittämällä erityistä huomiota perhekokoonpanoon sekä muuttavan väestön koulutukseen ja ammattitaitoon;
- ETYn ja EFTAn välisen tietojärjestelmän luominen muuttoliikkeen varannoista ja virroista;

b) Työolot

seuraavat toimenpiteet:

- tilastotiedon tarjoaminen työoloista ja erityisesti sopimustyypeistä ja työajan jakaantumisesta näistä asioista annettujen direktiiviluonnosten seuraamiseksi;
- palkkoja ja työvoimakustannuksia koskevien tietojen parantaminen, erityisesti palkkarakennetutkimuksilla, joiden avulla saadaan tietoa ammattitaidon tasosta ja palkkojen jakautumisesta yrityksen koon, sektorin, toimialan ja alueen mukaan. Näin saadut laajemmat tiedot vastaavat myös niitä vaatimuksia, jotka ovat peräisin "Samapalkkaisuudesta annetusta lausunnosta" ja naisten ja miesten tasavertaisia mahdollisuuksia ("samasta työstä sama palkka") koskevasta kolmannesta ohjelmasta;
- työvoimakustannuksia koskevien lyhyen aikavälin indikaattorien kehittäminen;
- teollisuuden suhteita koskevien indikaattoreiden ottaminen käyttöön (esimerkiksi työtaistelukeinot, ay-jäsenyys, yleissopimukset);

Toisin sanoen, koska yhteisö on asettanut tavoitteekseen miesten ja naisten tasavertaisen mahdollisuuksien kehittämisen, sukupuolen on käytävä ilmi kaikista tilastoista, joissa se on mahdollista.

c) Elinolot ja sosiaaliturva

seuraavat toimenpiteet:

- kotitalouksien elinoloja ja kulutusta koskevan tiedon vertailukelpoisuuden ja keruutiheyden parantaminen;
- tulojen jakautumista koskevan tietopankin perustaminen, jolloin vanhustenvuoden 1993 puitteissa kiinnitetään erityistä huomiota vanhusten tuloihin;

- kotitalouksien tuloja ja elinoloja koskevan eurooppalaisen paneelin perustaminen yhtenäismarkkinoiden sosiaalisten vaikutusten seuraamista varten;
- köyhyysindikaattorien jatkaminen ja parantaminen, erityisesti sisällyttämällä niihin köyhyyden muut kuin taloudelliset ulottuvuudet;
- sosiaaliturvan kustannusten ja tulojen seuraaminen (Esspros), erityisesti sosiaaliturvan tavoitteiden yhtenäisyydestä ja sen vähimmäistasosta tehtyjen suositusluonnosten mukaisesti;
- tehtäväkohtaisia korvauskertoimia koskevien mikrotaloudellisten tutkimusten seuraaminen;
- ”Digest of Statistics on Social Protection in Europe” -julkaisun säännöllinen ajan tasalle saattaminen;
- vammaisten sosiaalisia oloja koskevien tilastojen ajan tasalle saattaminen kahden vuoden välein;
- eurooppalaisten ”aikabudjetit” koskevan tiedon keruun kehittäminen;
- tiedon tuottaminen perheiden tukimuotoja koskevista toimenpiteistä ja talousarvioista;

3. Koulutusta ja ammattiin liittyvää koulutusta koskevat tilastot

Koulutusta, varsinkin ammattiin liittyvää koulutusta koskevien tilastojen kehittäminen on yksi yhteisön tilastojärjestelmän suurimmista uusista ja kiireellisimmistä tehtävistä.

Tilastojen vertailukelpoisuuden parantaminen luomalla aitoja yhteyksiä koulutusta ja ammattiin liittyvää koulutusta koskevien kansallisten järjestelmien välille on tärkeä asia, jota on kehitettävä edelleen, jotta todellinen tilanne jäsenvaltioissa kävisi ilmi. Tämän hankkeen lähtökohtana on käsitellä hallinnollisista rekistereistä saatavaa jo olemassa olevaa tietoa.

4. Terveystta ja turvallisuutta koskevat tilastot

Tämän alan toimenpiteet koskevat kuolleisuuden ja sairastavuuden analyysiä syiden mukaan. Vertailukelpoisen tiedon systemaattista keruuta valmistellaan ja kehitetään edelleen yhteistyössä niiden maiden ja kansainvälisten järjestöjen kesken, joita asia koskee, erityisesti Maailman terveysjärjestön (WHO) kanssa.

Lisäksi 21 päivänä joulukuuta 1987 annettu neuvoston päätöslauselma ja 22 päivänä kesäkuuta 1989 annettu direktiivi edellyttävät työpaikkatapaturmia ja ammattitauteja koskevien tilastojen yhdenmukaistamista. Tämän alan työtä jatketaan edelleen.

5. Alueelliset ja paikalliset tilastot

Alueellisia tilastoja kehitetään seuraaviin suuntiin:

- aluetilinpidon täydellisempi soveltaminen ja kattavuus, mukaan lukien Saksan uudet Länder:it;
- yhteisön tutkimusten parempi alueellinen edustavuus ja suuremmat analysointimahdollisuudet;
- rakennerahastoista annettujen asetusten täytäntöönpanossa käytettävien alueellisten indikaattorien parempi vertailukelpoisuus ja luotettavuus;
- julkista sektoria koskevat alueelliset tiedot;
- sellaisen yhteisen infra-alueellista tietoa sisältävän järjestelmän organisointi, jonka avulla yhteisön alue (esimerkiksi työllisyysalueet, kaupunki/maaseutu -alueet) voidaan jakaa toiminnallisesti ja maantieteellisesti, ja tietojen keruun ja tietojenkäsittelyn organisointi paikkojen ja alueiden kartoitusta varten;
- rakenteellisen mukautuksen merkittäviä tulevaisuuden näkymiä ja mahdollisuuksia osoittavien sellaisten indikaattorien kehittäminen, kuten;
 - inhimillisten voimavarojen taso ja ammattitaito;
 - investointi;
 - infrastruktuurin resurssit;
 - innovatiivinen kapasiteetti;
 - yrittäjyyskapasiteetti sellaisena kuin se ilmenee uusien yritysten ja maatilojen määränä.

6. Kuluttajansuojaa koskevat tilastot

Uuden Euroopan unionista tehdyn sopimuksen XI osassa on luku kuluttajansuojasta terveyden, turvallisuuden, taloudellisten etujen ja informaation osalta.

Sen vuoksi tarvitaan tietoja:

- tuotteiden tai palvelujen käytön vaikutuksista terveyteen ja turvallisuuteen, mukaan lukien tapaturmat kotona ja vapaa-aikana;
- kuluttajien kustannuksia koskevista suuntauksista aloittain ja tyypeittäin (kiinteä myynti kirjemyynnin vastakohtana).

Yhteenvetona voidaan todeta, että uudenlaiset tilastot ovat tarpeen sekä sen määrittämiseksi, missä määrin yhtenäismarkkinat luovat uusia markkinoita (esimerkiksi rahoituslaitosten osalta) että, miten paljon kuluttajat luottavat yhtenäismarkkinoihin (yhtenäismarkkinoiden ulkopuolella käytävä tavaroiden ja palvelujen kauppa).

III TALOUS- JA RAHALIIITTOON LIITTYVIEN TILASTOJEN ALAKOHTAISET SUUNNITELMAT

Tavoite

Myötävaikuttaa sellaisten yhdenmukaistettujen tilastollisten indikaattorien kehitykseen, joiden avulla on mahdollista seurata talous- ja rahaliiton tavoitteita. Tämä käsittää kaikki tilastot, jotka toimielimet ja jäsenvaltiot tarvitsevat seurataksaan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 3 a artiklassa (III osasto) määrättyjen talouspolitiikkojen lähentymistä koskevien tavoitteiden soveltamista.

Tilastolliset tavoitteet

Esittää jäsenvaltioille tilastollisten tutkimusten toteuttamista tai olemassa olevien tietojen käsittelyä yhteisiä menettelytapoja noudattaen seuraavilla aloilla.

1. Kansantalouden tilinpito (talous- ja rahoitustilinpito)

Kansantalouden tilinpito on edelleen osa makrotaloudellisen analyysin perustasta.

Bruttokansantulot (GNP) ovat vuodesta 1988 olleet yhteisön uuden oman varan perusta. Bruttokansantulosta annetulla direktiivillä on luotu menettelytapa yhteisön jäsenvaltioiden bruttokansantulojen vertailukelpoisuuden ja edustavuuden varmistamiseksi ja arvioimiseksi.

Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi on tehostettava käynnissä olevaa työtä ja annettava sille selkeämmin etusija.

Tähän kuuluu:

- 1) Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmän (EKT) sääntöjen noudattaminen entistä yhdenmukaisemmalla tavalla;
- 2) bruttokansantuloa koskevien arvioiden täsmällisyyden parantaminen;
- 3) varmistautuminen siitä, että kansantalouden tilinpito kuvastaa taloudellista toimintaa mahdollisimman tyhjentävästi.

Lähitulevaisuudessa kansantalouden tilinpidossa käytettävien perustietojen laatuun on odotettavissa olennaisia parannuksia, erityisesti sen lähteistä ja menetelmistä tehdyn inventaarin ansiosta, joka on laadittu bruttokansantulon vertailukelpoisuuden varmistamiseksi suhteessa siihen jäsenvaltioiden yhteisön talousarvioon maksamaan osuuteen, joka perustuu bruttokansantuloon (neljäs vara). On kuitenkin aiheellista edetä pelkkää bruttokansantuloa ja sen pääasiallisia vastikkeita pidemmälle: tulojakaumaa, säästöjen muodostumista ja rahoitusta koskevien makrotaloudellisten arvioiden vertailukelpoisuus on olennainen vaatimus talous- ja rahaliiton toteuttamisessa.

Euroopan unionista tehdystä sopimuksessa korostetaan EKT:stä johdettujen tilastollisten indikaattorien tärkeyttä. Esimerkiksi määritelmät, joita on käytetty alijäämästä, sijoituksesta ja velasta liiallisia alijäämiä koskevasta menettelystä tehdystä pöytäkirjassa, ovat EKT:n määritelmien mukaisia.

EKT:ta tarkistetaan paraikaa ja tarkistettu versio tulee voimaan tämän tilasto-ohjelman kattaman ajan kuluessa.

Varallisuustaseet, s.o. pikemminkin varantojen kuin virtojen analysointi on jo otettu huomioon EMT:n tarkistuksessa. Rahoitustaseet muodostavat yleiskattavan lähestymistavan yksittäisten makrotaloudellisten indikaattorien tutkimisessa, esimerkiksi raha-aggregaattien, ulkomaisen velan ja valtionvelan osalta. On tarpeellista, että varallisuustaseet ovat käytettävissä kaikkien jäsenvaltioiden osalta, jotta taloudellisten toimijoiden käytöstä voitaisiin analysoida.

Tuleva talous- ja rahaliitto edellyttää koko liiton kattavaa, integroitua kansantalouden tilinpitojärjestelmää, jotta taloudellista kehitystä olisi mahdollista seurata. Esimerkiksi yhteisön aseman määrittämiseksi suhteessa muuhun maailmaan käytettävissä on oltava johdonmukaiset tiedot varoista ja veloista ulkomailla.

2. *Julkista sektoria koskevat tilastot*

Julkisten yritysten tilastot ja julkisen hallinnon tilastot edellyttävät täysin erilaisia työohjelmia. Ensimmäisessä tapauksessa on luotava yritystilastojen alakokonaisuus; jälkimmäisessä tapauksessa olemassa olevien tilastojen laatua on parannettava (nopeammiksi, vertailukelpoisemmiksi ja yksityiskohtaisemmiksi) niiden mukauttamiseksi talous- ja rahaliiton erityistarpeisiin.

a) *Julkisia yrityksiä koskevat tilastot*

Ensinnäkin tilastollisiin tarkoituksiin käytettyjen yritysrekisterien on sisällettävä kriteerit, joilla määritellään julkisten viranomaisten harjoittaman valvonnan laajuus.

Sikäli kuin kyse on teollisuus- ja palveluyrityksiä koskevista yhteisön selvityksistä, komission on yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa aloitettava yksityisten ja julkisten yritysten luokitteluun tarvittava työ. Kaikkia tällaisiin selvityksiin sisältyviä muuttujia olisi alusta asti seurattava julkisten yritysten osalta ja myös muita muuttujia voitaisiin lisätä.

Laadittaessa tilejä julkisten yritysten (sekä rahoituslaitosten että muiden julkisten yritysten) varoista, olisi kiinnitettävä erityistä huomiota julkisten viranomaisten takaaman julkisten yritysten ja liikelaitosten velan tilastointiin.

b) *Julkista hallintoa koskevat tilastot*

Tietyt tähän saakka vähäisessä määrin käytetyt kansallisten tilien osatekijät tulevat merkittävimmiksi; esimerkiksi rahapolitiikan yhtenäistyessä, finanssipolitiikan analysointi edellyttää tietoja julkisyhteisöjen tuloista ja menoista sekä alijäämistä ja niiden rahoittamisesta. Lisäksi yksi Euroopan unionista tehdyssä sopimuksessa yksilöidyistä neljästä lähentymiskriteeristä koskee suoraanaisesti finanssipolitiikkaa. Jotta voitaisiin soveltaa pöytäkirjaa liiallisia alijäämiä koskevasta menettelystä, on sekä julkista rahoitusasemaa että julkista velkaa koskevat tiedot yhdenmukaistettava, kerättävä ja saatettava ajan tasalle noudattaen EKT:n menetelmiä ja pöytäkirjan määräyksiä.

Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 104 c artiklassa viitataan siihen, että julkisten investointimenojen suhde julkistalouden alijäämään on yksi niistä kriteereistä, jotka komission on liitettävä kertomukseen, joka sen on laadittava, mikäli jokin jäsenvaltio ei täytä talousarvion alijäämää koskevia ehtoja. Tämä merkitsee, että julkisia investointimenoja koskevat tiedot on yhdenmukaistettava ja kerättävä säännöllisesti; kyseiset tiedot saadaan kansallisista tileistä.

3. *Maksutasetilastot*

”Vakaa maksutase” on johtava periaate sekä yksittäisille jäsenvaltioille että koko yhteisölle (3 a artikla). Näin ollen maksutasetilastot ovat äärimmäisen tärkeitä kunkin jäsenvaltion ja koko yhteisön ulkoisen taloudellisen ja rahoituksellisen tilanteen seuraamiseksi. Tilastot ovat luotettava tietolähde kansainvälisistä makrotaloudellisista virroista, kuten tavaroiden ja palveluiden kaupasta, tuotannon-tekijätuloista, vastikkeettomista tulonsiirroista, suorista investoinneista ja muista pääoma- ja rahavirroista. Joukko taloudellisen ja rahapoliittisen yhdentymisen kannalta tärkeitä poliittisia toimenpiteitä on läheisesti riippuvainen maksutasetilastoista. Kyse on muun muassa pääomanliikkeisiin ja maksuihin liittyvistä toimenpiteistä (109 c artikla) sekä valuutanvaihtotoimien suorittamisesta.

Lisäksi vaikuttaa erittäin todennäköiseltä, että lähitulevaisuudessa tehtäviin kansainvälisiin kauppasopimuksiin (Uruguayn kierros) sisältyy palveluiden kansainvälinen kauppa, jonka pääasiallisiin tietolähteisiin maksutasetilastot kuuluvat. Tämän vuoksi on erittäin toivottavaa, että käytettävissä olisi yksityiskohtaisia, luotettavia ja nopeasti käytettäväksi saatavia maksutasetilastoja.

Tällä hetkellä jäsenvaltioiden maksutasetilastot poikkeavat toisistaan yksityiskohtaisuudeltaan, laadultaan ja ajankohtaisuudeltaan. Lisäksi tietyissä jäsenvaltioissa luottamuksellisuuteen liittyvät seikat estävät tietojen toimittamisen yhteisölle. Yhteisön tasolla tästä on seurauksena kaikille jäsenvaltioille yhteisiin määrittelyihin perustuvien vertailukelpoisten tietojen puuttuminen; kansallisia virtoja koskevat tiedot ovat tästä johtuen laadultaan rajallisia. Lisäksi kansallisia virtoja koskevia tietoja ei tavallisesti luokitella yhteisön sisäisiin ja yhteisön ulkopuolisiin virtatietoihin. Tällä hetkellä käytettävissä olevat tiedot ovat, erityisesti yhteisön tasolla, selvästi riittämättömät vastaamaan talous- ja rahaliiton tulevia tarpeita.

Tarpeellisten olennaisten parannusten toteuttamiseksi on ponnisteltava entistä enemmän. Kansainvälisen valuuttarahaston lähitulevaisuudessa ilmestyvä käsikirja on mukautettava yhteisön standardeihin siten, että sen soveltamisesta jäsenvaltioissa ei aiheudu tilastollista epäsymmetrisyyttä. Samanaikaisesti on tarkistettava tietojenkeruujärjestelmää koko yhteisössä ja yhdenmukaistettava se. Kaikki nämä tehtävät on toteutettava ennen kolmannen vaiheen alkua ja näin ollen tämän tilasto-ohjelman kattama määräaika on aiheellista käyttää täysimääräisesti hyödyksi. Euroopan rahapoliittinen instituutti (ERI) myötävaikuttaa tarpeen mukaan edellä määriteltyjen tavoitteiden vakaaseen saavuttamiseen toisen vaiheen kuluessa.

4. Hintatilastot

Hintaindeksejä koskevilla tiedoilla on talous- ja rahaliitossa kaksi tärkeää soveltamistapaa. Ensinnäkin sopimuksessa määrätään, että Euroopan keskuspankkien järjestelmän (EKPJ) pääasiallisena tehtävänä on oltava hintatason vakauden säilyttäminen. Toiseksi, yksi niistä kriteereistä, joita käytetään määriteltäessä niitä jäsenvaltioita, joiden talouden katsotaan saavuttaneen talousliittoon liittymistä varten riittävän lähentymisasteen, on kuluttajahintaindeksin avulla lasketussa rahanarvon alenemisessa maiden välillä vallitsevien erojen väheneminen hyväksyttävissä olevalle tasolle.

Vaikka komissio kerää ja jakaa kansalliseen rahanarvon alenemiseen liittyviä tietoja jäsenvaltioiden kuukausittain toimittamien kuluttajahintaindeksien kautta, kyseisiä kansallisia indeksejä ei ole yhdenmukaistettu täysin. Ottaen huomioon kuinka tärkeää on, että rahanarvon alenemisasteesta on käytettävissä vertailukelpoisia tietoja, on ryhdyttävä erittäin pian toimenpiteisiin kaikkien jäsenvaltioiden osalta yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin luomiseksi.

5. Rahapolitiikan yhteensovittamista koskevat indikaattorit

Jotta kansallisia rahoitusjärjestelmiä voitaisiin ymmärtää aiempaa paremmin, työ pankkitilastojen lähteitä ja menetelmiä koskevan inventaarin laatimiseksi jatkuu. Inventaarin tarkoituksena on helpottaa niiden erilaisten rahoitusvälineiden tunnistamista, jotka ovat olemassa olevien raha-aggregaattien "perusosia" ja jotka ovat jäsenvaltioiden kesken vertailukelpoisia, siksi että niillä on samanlaisia taloudellisia ominaisuuksia. Pääjohtajien komitea ja myöhemmin Euroopan rahapoliittinen instituutti voivat käyttää näitä perusosia laatiakseen ja kokeillakseen käytännössä erilaisia rahavarannon määrittelyjä, joita voidaan käyttää tehostettaessa rahapolitiikan yhteensovittamista yhteisössä.

Inventaarin tulosten perusteella voidaan tarvittaessa tunnistaa alat, joiden osalta on mahdollista yhdenmukaistaa pankkitilastojen tietojen keruuta ja käsittelyä suuremmassa määrin. Vuoden 1993 loppuun saakka yhdenmukaistamista koskevat ehdotukset annetaan talous- ja rahaliiton ensimmäisessä vaiheessa voimassa olevien yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti. Nämä yksityiskohtaiset säännöt siirtyvät 1 päivänä tammikuuta 1994 Euroopan rahapoliittisen instituutin vastuulle osana tehtäviä, jotka sen on pantava täytäntöön talous- ja rahaliiton toisessa vaiheessa ja tällöin viimeistään 31 päivänä joulukuuta 1996.

Jotta voitaisiin myötävaikuttaa neuvoston harjoittamaan monenkeskeiseen valvontaan, tarvitaan tietoja useista rahapolitiikan indikaattoreista. Korkotasot ovat yksi Euroopan unionista tehdystä sopimuksessa määrättyistä lähentymiskriteereistä. Tarvitaan kyseisiä indikaattoreita koskevia vertailukelpoisia tietoja.

6. Ecu koskevat tilastot

Talous- ja rahaliiton ensimmäisen vaiheen loppuun saakka kerätään ja julkaistaan edelleen säännöllisesti tilastoja ecusta.

Talous- ja rahaliiton toisessa vaiheessa ecua koskevien tilastojen keruuseen ja jakeluun liittyviä tehtäviä jatketaan ja kehitetään erityisesti jotta Euroopan rahapoliittisen instituutin olisi mahdollista valvoa ecun kehitystä ja helpottaa sen käyttöä Euroopan rahapoliittisen instituutin perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan 2 ja 4 artiklan mukaisesti ja jotta komissio voisi täyttää velvoitteen.

7. Ulkomaankauppatilastot

Vuodesta 1993 alkaen on aloitettava järjestelmällinen toiminta ulkomaankauppatilastojen yhdenmukaistamisen loppuunsaattamiseksi eli täydelliseksi yhdenmukaistamiseksi, jonka perusteet on annettu neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 1736/75. Asetuksen ajantasalle saatetun toisinnan voimaantulo 1 päivänä tammikuuta 1993 antaa yhteisölle ja sen jäsenvaltioille mahdollisuuden vahvistaa uudelleen uusilla soveltamista (erityisesti tavaroiden arvoa, luottamuksellisuuskriteereitä ja erityisiä liikkeitä) koskevilla säännöksillä ja määräyksillä sekä yhteisön itsenäinen olemassaolo että niiden erityislaatu.

Tämä painopisteen muutos vaikuttaa ainoalta tavalta, jolla voidaan parantaa kansallisten tilastoviranomaisten Eurostatille toimittamien tulosten keskinäistä vertailukelpoisuutta.

Kyseinen parannus tapahtuu samanaikaisesti sen ulkoisen vertailukelpoisuuden parantamisen kanssa, joka on tämän vuosikymmenen pääasiallinen tavoite, muun muassa paraikaa EFTAn kanssa käynnissä olevassa metodologisessa lähentymisessä ja todennäköisesti myös markkinatalouteen siirtyvien maiden osalta ja meneillään olevissa (USA/Kanada) ja tulevaisuudessa (GATT) kauppaa koskevilla sovitteilyyrityksissä yhteisön ja kolmansien maiden välillä. Tavoite voidaan kuitenkin saavuttaa, vain jos jokainen kansallinen tilastoviranomainen suostuu korjaamaan ne järjestelmän kohdat, jotka poikkeavat käytännössä enemmistön muodostavien tilastoviranomaisten järjestelmistä.

Näin saavutetun konsensuksen avulla Eurostat ja kansalliset tilastoviranomaiset pystyvät toimimaan yhdessä kansainvälisellä tasolla sellaisten sopimusten valmisteleminen, joiden avulla päästään maailmanlaajuisen ulkomaankauppatilastojen yhdenmukaisuuteen paljon todennäköisemmin kuin eri menetelmillä saatuihin tuloksiin jälkikäteen tehtävillä korjauksilla, mukautuksilla ja arvioilla.

Sikäli kuin kyse on palveluiden kansainvälisestä kaupasta, vaikuttaa realistiselta rajoittaa aluksi tietojen laajentaminen tavarakauppatilastojen sisällön mukauttamiseen. Se lisää maksutasetilastoja varten vaadittavien ulkomaankauppaa yleensä koskevien tietojen täsmällisyyttä (esimerkiksi kaupan arvo, liiketoimen luonne, kuljetuskustannukset, vakuutuskustannukset, valmistussopimukset, jne.).

Käynnissä olevaa työtä yhdistetyn nimikkeistön tilastollisen osan mukauttamiseksi ulkomaankaupassa tapahtuvaan teknologiseen kehitykseen sekä muihin yhteisön nimikkeistöihin ja kansainvälisiin luokituksiin on selvästi jatkettava. Asiasta vastaava hallinnollinen toimielin on tariffi- ja tilastonimikkeistökomitea.

Eurooppalaisten talouksien lähentymistoimenpiteiden analysointi edellyttää, että käytettävissä on luotettavat ja vertailukelpoiset tiedot; tietojen laatua parannetaan käytännön toimin, joiden tarkoituksena on jäsenvaltioissa tehtyjen selvitysten perusteella saattaa yleisesti sovellettavaksi yhteisön vähimmäisluettelo, joka käsittää tarkastukset, vahvistukset, taannehtivat korjaukset sekä oikaisut kyseistä tarkoitusta varten kehitettyjen tilastoanalyysiohjelmien havaitsemiin poikkeuksiin ja yhteensopimattomiin tietoihin.

Täten aikaan saatua tietokantaa käytetään johdetun tiedon tuottamiseen, kehittyneempien sarjojen toimittamiseen ja kausittaisten mukautusmenettelyjen, ulkomaankauppaindeksien laskennan ja analysoinnin sekä tarkoituksenmukaisten tilastoarvioiden ja analyysien kehittämiseen.

IV YHTEISÖN JA KOLMANSIEN MAIDEN VÄLISIÄ SUHTEITA KOSKEVIEN TILASTOJEN KEHITTÄMISOHJELMAT

Tavoite

Näillä ohjelmilla on kaksi tavoitetta. Ensiksi niiden tavoitteena on, että yhteisössä kehitettyjä ja täytäntöönpanutia tilastostandardeja ja menetelmiä sovelletaan kansainvälisesti, jotta tietojen laatu ja vertailukelpoisuus lisääntyisi, mikä on tietojen käyttäjän kannalta ehdoton edellytys. Toiseksi, yhteisöllä on oltava koordinoiva ja avustava tehtävä, erityisesti Keski- ja Itä-Euroopan maissa ja kehitysmaissa, näiden maiden tilastojärjestelmien kehittämisessä uudenaikaiseksi, tulokselliseksi ja Länsi-Euroopan maiden järjestelmiä vastaaviksi.

Tilastolliset tavoitteet

Esittää jäsenvaltioille yhteisön tilastotoiminnan yhteensovittamista kansainvälisten järjestöjen kanssa sekä yhteistyötä ja teknisen avun antamista markkinatalouteen siirtyvien maiden ja kehitysmaiden tilastojärjestelmille.

1. Tilastot ja Euroopan talousalue

Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen 76 artiklassa mainitaan tarpeesta kehittää vertailukelpoisia ja yhdenmukaisia tilastoja kaikissa Euroopan talousalueen jäsenvaltioissa. Tämän säännöksen johdosta on pantu täytäntöön EY:n ja Eftan yhteinen tilasto-ohjelma. Tämä ohjelma koostuu yhteisön tilasto-ohjelman niistä tavoitteista ja hankkeista, jotka ovat sopimuksen täytäntöönpanon kannalta aiheellisia. Yhteistoimintamekanismien ja Euroopan talousalueesta annettujen säännösten lisäksi Eurostat aikoo liittää EFTA-valtioiden tilastojärjestelmät kiinteästi kaikkiin yhteisön tilasto-ohjelmiin, jotta saataisiin aikaan yhteisiin periaatteisiin, standardeihin ja metodologioihin perustuva yhtenäinen eurooppalainen tilastoalue.

2. Markkinatalouteen siirtyvien maiden tilastojärjestelmien kehittäminen

Markkinatalouteen siirtyminen edellyttää tilastojärjestelmien täydellistä muuttamista.

Suurin osa tilastoyhteistyöstä tulee olemaan teknistä ja sen tavoitteena tulee olemaan kehittyneissä markkinatalouksissa, erityisesti Euroopan yhteisössä, käytettyjen metodologioiden ja käytäntöjen tarjoaminen saataville. Koulutukseen voi sisältyä laajoille ryhmille tarkoitettuja konferensseja ja seminaareja tai se voidaan yhdistää tiettyyn alaan liittyvän hankkeen täytäntöönpanoon (käytännön koulutus).

Komissio vastaa koulutuksen järjestämisestä yleisemmässä mielessä (teoriakoulutuksesta tekniseen apuun) sekä kaikkien maiden ja kansainvälisiin järjestöihin kuuluvien laitosten toimien koordinoinnista.

Yhteistyö on järjestetty monivuotisen ohjelman muodossa, joka on jaettu tilastoaloittain ja jossa hankkeet ja yksittäiset toimenpiteet on lueteltu tärkeysjärjestyksessä. Peruskoulutus on järjestetty seminaareina ja ryhmätöinä tai kahdenvälisenä koulutuksena Eurostatin/jäsenvaltioiden ja Keski- tai Itä-Euroopan maiden (KIE-maat) kesken tai monenkeskisenä koulutuksena Eurostatin tai jonkin jäsenvaltion ja jonkin KIE-maan kesken.

Koordinoimalla G24-ryhmän maiden ja kansainvälisten laitosten yhteistyöhankkeita Eurostat varmistaa sen, että niukkoja varoja (lainoja ja asiantuntemusta) käytetään moitteettomasti.

3. Kehitysmaiden tilastojärjestelmien kehittäminen

Eurostatin yhteistyö esitetään vuosina 1993–1997 toteutettavaksi niin, että keskitytään antamaan etusija seuraaville toimenpiteille:

- tilastotieteilijöiden koulutus: koulutus on perusedellytys, jonka avulla kehitysmaat voida luoda perustan tilastoalan institutionaaliselle kehitykselle. Tällä alalla olisi toteutettava kaksi toimenpidettä:
 - ammatillisten koulutuksen taloudellinen tukeminen Afrikan maissa, joissa puhutaan ranskaa, englantia ja portugalia. Samanlaista toimintaa suunnitellaan myös muille alueille (kuten Latinalainen Amerikka, Aasia) näiden maiden mahdollisesti esittämien pyyntöjen täyttämiseksi. Koordinointi CESD-verkon (Pariisi, Lissabon, Madrid, Luxemburg) sekä Münchenin keskuksen kanssa on edelleen etusijalla pyrittäessä varmistamaan parhaat mahdolliset yhteistyöresurssit;
 - sellaisten toimenpiteiden tukeminen, joiden tarkoituksena on inhimillisten voimavarojen jatkuva parantaminen eli tarvittavista aiheista järjestettävien lyhyiden kurssien ja seminaarien pitäminen;
- ulkomaankauppatilastot: Eurostatin tuki ulkomaankauppatilastoille jatkuu ja keskittyy Eurotrace-järjestelmän valmiiksi saattamiseen ja käyttöönottamiseen. Ohjelmasta aiotaan tuottaa ranskan-, englannin-, portugalini- ja espanjankieliset versiot, jotta tämän alan tukea voidaan antaa kaikkien alueiden kehityksille;
- toinen tärkeä tulevaisuuden yhteistyöala ovat ne tilastotiedot, joita tarvitaan kehityksen sosiaalisten seikkojen huomioon ottamiseen. Tämä otetaan tehtäväksi erityisesti rakenteellista mukautusta koskevan tuen yhteydessä, joka on nyttemmin sisällytetty yhdeksi Lomen IV yleissopimuksen ensisijaisista toimista.

- elintarvikealan tietojärjestelmät, joiden tavoitteena on tukea sellaisten tietojärjestelmien luomista, joiden avulla pystytään myötävaikuttamaan elintarvikepolitiikan ja maatalouden kehittämispolitiikan suunnitteluun ja hoitoon. Tähän sisältyy osallistuminen Diaper II -hankkeen ohjelmointiin ja toteuttamiseen CILLS-maissa, jota Euroopan kehitysrahasto (EKR) ja jäsenvaltioiden kahdenväliset ohjelmat rahoittavat.

Tämä ohjelma laaditaan osana jäsenvaltioiden kanssa yhteistyönä Eurostatissa parhaillaan kehitettävää yleisstrategiaa ja laadinnassa otetaan huomioon muiden laitosten, kuten Maailmanpankin ja YK:n Afrikan talouskomission ohjelmat.

4. Yhteistyö muiden kolmansien maiden kanssa

Vuosina 1993–1997 keskitytään niiden tavoitteiden toteuttamiseen, jotka on asetettu Yhdysvaltojen "Office of Management and Budget" -viranomaisen ja Kanadan tilastoviraston kanssa tehdystä yhteistyösopimuksessa, joka tehtiin yhteisön, Yhdysvaltojen ja Kanadan 1990 allekirjoittaman Transatlantic Declaration -nimisen julistuksen seurauksena. Yhteistyö koskee luokitusten, standardien ja menetelmien kehittämistä, markkinatalouteen siirtyville maille annettavan teknisen avun koordinoimista ja tilastoalan koulutuksen ja tiedon levittämisen järjestämistä.

5. Koordinointi kansainvälisten järjestöjen kanssa

Koordinointi kansainvälisten järjestöjen tilasto-osastojen kanssa on tulevaisuudessa edelleen komission politiikan keskeinen osa. Maailmanlaajuisella tasolla komissio vahvistaa osallistumistaan YK:n yhteistyömekanismeihin. Parhaillaan tehtävät muutokset näihin mekanismeihin antavat YK:n tilastokomissiolle mahdollisuuden laatia paremmat yhteistyöedellytykset vuodeksi 1993 ja määritellä paremmin komission tehtävä sen koordinoitelmisissa, kuten tilastokomission koordinoimista käsittelevässä työryhmässä tai yhteistyötä kansainvälisten järjestöjen kanssa käsittelevässä tilastoalan alakomiteassa.

Erikoisaloilla komissio toimii Euroopan yhteisöjen edustajana kaikissa sihteeristöjen välisissä työryhmissä. Työryhmiin kuuluu muun muassa kansantalouden tilinpitoa, tilastopalveluja, ympäristötilastoja ja yritysrekistereitä käsittelevät työryhmät.

Euroopassa ja teollisuusmaissa yleensä komissio aikoo vahvistaa yhteistyötä OECD:n ja YK:n Euroopan talouskomission (ECE) kanssa Genevessä. Syyskuussa 1991 perustettu sihteeristöjen välinen ryhmä tekee edellä lueteltujen kolmen toimielimen välillä mahdolliseksi yhteistyön tilastostandardien ja -menetelmien sekä kansallisten tilastoviranomaisten tiedonkeruujärjestelmien kehittämisen parantamiseksi.

V TILASTOTEKNOLOGIAN JA INHIMILLISTEN VOIMAVAROJEN KEHITTÄMINEN

Tavoite

Tilastojen tuottamiseen, analysointiin ja jakeluun liittyvän toiminnan lisäksi yhteisössä on lähivuosina tarpeen pyrkiä kansallisten tilastokäytäntöjen lähentämiseen niin, että saadaan aikaan integroitu järjestelmä, jonka kaikki osat perustuvat nykyaikaisimpiin teknologioihin. Tämä edellyttää kahdenlaisia toimenpiteitä: ensiksi se edellyttää, että tietojen keruuseen, käsittelyyn, vaihtoon ja jakeluun tarkoitettuja tekniikoita kehitetään käyttämällä hyväksi tietoliikenneteknologian edistyneimpiä tutkimuksia. Toiseksi tavoitteena on myötävaikuttaa siihen, että kansallisissa tilastojärjestelmissä optimoidaan yhteisön tilastojärjestelmässä kehitettyjen infrastruktuurien ja metodologioiden käyttö, jolloin todellinen eurooppalainen tilastoyhteisö voi toteutua.

Tilastolliset tavoitteet

Esittää jäsenvaltioille yhteistyötä sekä sellaisten nykyaikaisten teknologioiden kehittämisessä, joiden avulla voidaan saada mahdollisimman luotettavaa ja ajantasaista tietoa, että jatkuvaa koulutusta koskevan ohjelman täytäntöönpanossa.

1. Tilastotietojen käyttöönsaattaminen ja tietotekniikka

Tämän vuosikymmenen ajan ja siitä eteenpäin eurooppalaisen tilastojärjestelmän tehokkuus edellyttää pääasiassa hyvin suunniteltuja tietojärjestelmiä ja tehokasta ATK-järjestelmää.

Aluksi tilastotiedon laatu, luotettavuus, pätevyys ja saatavuus ovat edelleen tärkeitä tekijöitä, mutta jatkossa tiedon tuottamisnopeus ja tuotetun tiedon analysointikapasiteetti tulevat yhä tärkeämmiksi. Tällöin mielenkiinnon kohteena tulee tietojen käsittelyjärjestelmien asemesta olemaan suurten hajautettuihin tietokantoihin varastoitujen tietomäärien siirtokapasiteetti ja jäsenvaltioiden ja komission tilastosovellutusten kytkeminen toisiinsa eli todellisen hajautetun eurooppalaisen tietojärjestelmän perustaminen.

Jäsenvaltiot toimivat yhteistyössä kahdella alalla:

a) Dsis -hanke (Distributed Statistical Information Services Project)

Dsis -hankkeessa on tarkoitus kehittää joukko tilastopalveluita tilastotiedon keräämiseksi, käsittelemiseksi ja levittämiseksi Euroopan tilastojärjestelmää varten.

Jäsenvaltioiden yhteistyöhön sisältyy seuraavaa:

- kansallisten tietojärjestelmien ja tilastostandardoinnin tulosten huomioon ottaminen;
- elektronisen tietojensiirron (EDI) standardoinnin komponentti, johon kuuluu kehitystyötä useilla aloilla: sanomien kehittäminen tilastotiedon siirtoa varten, tilastosanomaosien kehittäminen perustiedon keruuta varten, tilastostandardien (luokitusten) käyttö EDI-sanomissa yleensä, Edifact-standardeja ja niiden käyttöliittymiä sovelluksiin tukevat ohjelmat.
- tekninen infrastruktuuri: on perustettava tehokkaita tiedonkeräämis- ja multimediakeskuksia (Stadium-hanke), sen varmistamiseksi, että tiedonsiirto eri osapuolten järjestelmien välillä tapahtuisi mahdollisimman automaattisesti.
- uusia sovelluksia on luotava, jotta edellä kuvatuista hankkeista saataisiin mahdollisimman nopeasti niiden teknologinen hyöty. Tämän vuoksi pilottihanke, joka on kaikkein kiireisin, koskee yhteisön sisäkauppaa. Olemassa olevien sovellutusten siirtoa on tutkittava.

b) Yhteisön tilastojärjestelmän jakeluverkon perustaminen

Yhteisön tilastotietojen on oltava loppukäyttäjän saatavilla häntä lähimpänä olevassa laitoksessa eli siinä, jonka puoleen hän tavallisesti kääntyy ja jossa hän saa tarvittavat tiedot omalla kielellään. Tätä varten on sovittu, että yhteisön tilastotietojen välille perustetaan yhteisön tilastotietojen jakeluverkko.

Verkon perustaminen edellyttää merkittävää työtä seuraavilla aloilla:

- tiedon kulku saatavilla olevista tilastotiedoista: kansallisten ja yhteisön tietojärjestelmien arkkitehtuuri ja sisältö,
- verkon jäsenten kouluttaminen käyttäjäyhteyksiä varten,
- tietojen käyttöönsaattopolitiikan laatiminen ja sen käytännön toteuttaminen (esimerkiksi maksut, tietojen saanti ja/tai tiedonkulku, käyttäjäystävällisyys, jne).

2. Tilastoalan koulutus

Komissio jatkaa lähivuosina TES-ohjelmaa (Training of European Statisticians), joka vahvistaa ja täydentää kansallisten tilastojärjestelmien toimenpiteitä erikoistumisen ja jatkuvan koulutuksen osalta.

Tehokkaan eurooppalaisen tilastojärjestelmän kehittäminen riippuu myös eurooppalaisten tilastotieteilijöiden ammatillisesta koulutuksesta, jonka avulla voidaan toisaalta saattaa yhteen kansalliset kokemukset ja näin rikastaa ammattitaitoa sekä luoda yhteinen kieli ja toisaalta levittää uusinta tietojen keruu-, käsittely- ja analysointitekniikkaa. Tällaisen koulutuksen olisi edistettävä tehokasta synergiaa virallisten tilastojen, yliopistojen ja yksityissektorin tilastojen välillä.

TES-ohjelman peruseriaatteena on, että sekä opetushenkilöstö että osallistujat edustavat eri kansallisuksia yleisiä asioita koskevien tietojen ja kokemusten vaihdon nopeuttamiseksi.

3. Tilastollinen tutkimus

a) Doses -ohjelma (Development of Statistical Experts Systems)

Tilastot itsessään ovat yksi tutkimusala. Kansallisten ja yhteisön tilastojärjestelmien uudenaikaistaminen tapahtuu kehitys- ja tutkimustyön avulla. Vuosina 1993–1997 on tärkeää hyödyntää Doses-ohjelmassa saatuja tuloksia, jatkaa työtä lupaavimmilla aloilla ja lisätä tutkimuksen kohteena olevien alueiden määrää sisällyttämällä niihin mahdollisimman monta uutta tilastotarkoituksiin soveltuvaa tekniikkaa ja teknologiaa. Lisäksi olisi pohdittava sopivaa institutionaalista kehystä kansallisten aloitteiden edistämistä, koordinointia ja lisäämistä varten.

b) Teknologian siirto tilastojärjestelmien välillä

Tietotekniikan osalta laitteistoja ja ohjelmistoja koskevien normien laatimisessa ja standardoinnissa on edistytty niin paljon, että on mahdollista suunnitella kiinteämpää yhteistyötä erilaisten kansallisten ja eurooppalaisten tilastojärjestelmien välillä. Komissio aikoo kehittää tämän ohjelman aikana teknologiyhteistyötä koskevan politiikan, joka perustuu alihankintasopimuksiin ja josta on hyötyä koko tilastoyhteistyölle. Yhteisesti määriteltyjen maksujen perusteella on mahdollista antaa yhdelle tai useammalle tilastolaitokselle tehtäväksi kehittää tietojärjestelmämalliin perustuva yhteisön tilastojärjestelmä. Pilottihankkeita tullaan aloittamaan tällä alalla BLAISE -järjestelmän (kehitetty Alankomaissa) osalta ja Ranskassa kehitetyn nimikkeistöpalvelimen osalta. Lisäksi *Intrastat/Comedi* -hankkeen yhteydessä ja muilla aloilla tulee varmasti esiin muita hankkeita.

c) Maantieteellinen ulottuvuus

Komission tiedot laaditaan perinteisesti jäsenvaltioiden tasolla niin, että ne tiettyjen tietojen osalta luokitellaan suurten standardialueiden mukaan (NUTS-alueuokitusjärjestelmä).

Monet uudet politiikat edellyttävät suurempaa ja vaihtelevampaa alueellista jaottelua informaatiotueltaan. Tietoa, joka on yhä yksityiskohtaisemmin paikallistettavissa, tulee saataville yhä enemmän. Uusi teknologia (maantieteellinen tietojärjestelmä) antaa nyt mahdollisuuden tallentaa, käsitellä ja esittää tällaista tietoa.

Uuden politiikan osat kattavat tilastotyön komission eri osissa. Muutamina pääesimerkkeinä voidaan mainita yhteisön rakennerahastojen uudistaminen ja laajentaminen, joka liittyy ”alueellisen yhteenkuuluvuuden” -käsitteeseen, ympäristökysymyksiin, yhteisen maatalouspolitiikan uudistamiseen ja siitä johtuviin ja siihen liittyviin kiinnostukseen maaseudun tulevaisuudesta sekä laajojen yhtenäismarkkinoiden ja niiden laajentumisen sekä Euroopan talousalueen operationaalsiin tarpeisiin.

Ongelman määrittelyä, politiikan määrittämistä, luomista ja arviointia sekä markkinakyselyiden laadintaa varten tarvitaan tietoa erilaisista uusista alueryhmittymistä, joista jotkut ovat fyysisiä (esimerkiksi vesistöalueet), jotkut taloudellisia (matkailu- ja työalueet) ja jotkut raja-alueita.

Komissio on aloittanut investoinnit maantieteellistä tietojärjestelmää varten (erikoislaitteiston, ohjelmiston ja ammattihenkilöstön hankinta, maantieteellisten perustietojen laadinta (karttatiedot) ja yhteyksien järjestäminen maantieteellisiin vertailutilastoihin). Tätä toimintaa kehitetään ja laajennetaan edelleen siten, että muille komission pääosastoille voidaan tarjota tiettyjä keskeisiä palveluja (samoja mitä tarjotaan tilastoja varten) ja että voidaan olla yhteistyössä jäsenvaltioiden tilastopalvelujen ja kartoitustoimistojen kanssa. Copyright- ja hinnoittelukysymyksissä pyritään löytämään yhteinen politiikka. Kansallisten tilastopalvelujen kyky lisätä yksityiskohtaisia sijaintiparametreja tietoihinsa on erityisen tärkeänä maantieteellisen vertailutiedon lähteenä virallisissa tilastojärjestelmissä. Edelleen komissio rohkaisee pohtimaan kaukohavainnoinnin roolia virallisissa tilastojärjestelmissä, vaikka sen varsinaista tehtävää ei ole vielä määritelty.